

Közzététel feltételek:
 Egész évre 6 fl. —
 Fél évre 3 fl. —
 Évesnyelvre 1 fl. 50 kr.
 Közzététel helyét, csupán a kiadó hivatalban II. Gyarmaton.
 A lap szellemi részére a a nyilatkozatra vonatkozó minden közelemények a szerkesztőhöz küldendők.

NÓGRÁDI LAPOK

Előfizetési díjak:
 Öt héthetes postai sor 4 kr
 Bélyeg minden beiktatásnál 20 kr
 Nyílt tér garmond sor 20 kr
 Hirdetéseket felvétel a kiadó. Nagyobb és többesrét hirdetések jutányosabb áron közölendők.
 Előfizetési pénzesk, rendelkezésük a hirdetések a kiadóhoz intézendők.

politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

B. Gyarmat, aug. 8.

Lapunk múlt számában társadalmi viszonyainkat szemügyre véve, a tényezőket elégtelenségében kerestük és találtuk legfőbb okát azon lanyhaságnak, hogy ne mondjam tehetetlenségnek, mely a mi szűkkörü társadalmi életünket jellemzi, ezzel azonban csak a legfőbb akadályra kívántunk mutatni s távolról sem feledkeztünk meg, azon nem kevésbé szomorú, mert nagy részt tőlünk függő körülményekről, melyek eszünk közlik, hogy még azon feladatok is, melyek a mi korlátozott, szellemi és anyagi erőink mellett is megvalósíthatók volnának, csak félig-meddig s folytonos erőfeszítéssel oldhatók meg.

Két eredendő bűnünk áll útjában társadalmi törekvéseink sikerre jutásának, — s ez: közmondásossá vált fizetési iszonyunk, s azon nemzetünket jellemző szalmatűz, mely legtöbbszörre akkor lobban el, midőn a felkarolt ügy legkitartóbb pártolását igényelne.

A fizetési késlekedés s egyáltalán irtózás minden, még az elvállalt fizetések teljesítésétől is már-már másoedik természetünké vált, innen van azon majdnem hihetlenné látszó, de minden nap s mindenütt ismétlődő körülmény, hogy társasköreink, a társadalmi élet ezen egyetlen gyűpontjai, bármily néven nevezendők legyenek azok, igen sok esetben az önként aláírt s elvállalt csekély tagsági díjakat is csak per és végrehajtás útján hajthatják be még azon tagoktól is, kik kötelezettségüknek vajmi könnyen megfelelnének, ha a rajtuk erőt vett fizetési iszony nem lenne nagyobb kétségbe nem vonható becsületük — s lovagiasságuknál.

De nemcsak a társaskörök küzdenek ezen akadálylyal, mert nem kételkedem kimondani, hogy az már nem is kivétel eset, ha valaki bármely czéltől aláírt összegeskét csak akkor fizeti ki, ha kényszerítették vagy épen akkor sem.

Az hiszem kevesen lesznek, kik ezen állításomat légből kapottnak állítják, s még kevesebben, kik ezt elismerve a magyar társadalmat magasabb czélok, nemzeti eszmék és törekvések megvalósítására elég erősnek és érettnék képzelik.

Vannak ugyan esetek, midőn a nemesebb felbuzdulás, nemcsak az aláírási íveket tölti meg, de a társaságoknak is nyitjára talál s a tájékoztatlan kész is elhinni, hogy e népnek nincs nagylelkűségben e széles földkerekségen méltó párja s nem

lehet czél, nincsen feladat, melynek megoldására az ily elemekből álló magyar társadalom, elég erős, elég hatalmas nem volna, — akit azonban a tapasztalatok sok mindenre megtanítanak, előre látja, hogy a szalmatűz előbb lobban el, mintsem a czél eléretett, az aláírt tagok száma napról-napra fogyni fog, s a második fizetési határidőről a legnagyobb rész megfélemlézve veszni hagyja az ügyet, melyért csak imént lelkesedett s melynek érdekében mindent tenni, mindent áldozni ígért.

Mind ezt közelálló példákkal lehetne igazolni, ha a példák nem lennének adioszusak s ha találkoznánk valaki, kit egyszer mászszor keserű tapasztalatok nem győzték volna meg mindezek valóságáról.

E nem tagadható bajok pedig annál kevésbé orvosolhatók, minthogy igen is általánosak s gyakoribbak, semhogy a társadalom elég erős lehetne azok kiirtására, s így csakis az anyagi viszonyok tetemes javulásától s a tisztultabb fogalmak uralomra jutásától várhatjuk ezen társadalmi életünket minden ízében megzsibbasztó bajok lassankénti megszüntését.

A juhokról.

E hasznos házi állatot a régi természet-tudósok a kecskefajhoz sorozták, azért mert azazal természetesen párosítható. Hajdan csak az ó-világban volt található, de most az új világ részében, Amerika, Ausztrália, hol még mérhetlen kiterjedésű legelőek vannak, innen-onnan találhatók a vén világ részében. Minden házi állat közt leginkább a juh vetkőzött ki eredeti vadtságából, és leginkább van az ember ápolására szoruló, melyért ő aztán gazdagon meg is jutalmazza ápolóját; számos fajta közül egyedül az úgynevezett „argali” található vadonban. Közép-Ázsia hegyeiben, s mint gyors sziklamászó, egyik kedvenc tárgya a vadászatnak.

A juhtenyésztésben leginkább kitűntek az angolok, spanyolok és részben a németek.

Az angolok már ezelőtt ötödik századdal kezdték juhaikat spanyol juhokkal nemeseíteni, s ekként az állam támogatása mellett főleg Erzsébet királyné alatt oly tökéletes juhajt állítottak elő, melyen alig található Spanyolországban is. Náluk a közönséges juh többnyire szarvas, háta széles, de nem kerekded, lába vékony s rövid, feje kicsiny és arányos, farka, nyaka hosszú, a gyapja igen finom; a kosnak szarva nagyobb, a fejhez lapult, és a szemek felett elgörbült. Minthogy a juhok eledelének a gyapjú minőségére igen nagy befolyása van, az angol juhok faját mindig a legelőhöz választja meg, s főleg helyváltoztatásakor mesterséges takarmány-növényekkel erősíti; a nagyobb nyájakat télen-nyáron szabad ég alatt tartja. Téli eledelül kerék-répat (turnips), káposztát, karalábót, lóheret s útféli vadócot termeszt, hizlalásra pedig, száraz eledelket

használ, melynek szára répával vagy lenes szalmával, polyva répával, árpalissal és malátapor. A téli 5 hónapra 4 hold répa földet számít 100 juhra, nyáron át pedig 100 juh-nak 20—30 holdnyi térséget, melynek egy része vadóccal vagy pimpinellával vettetik be, hogy az kora tavasszal legelőt szolgálhasson. A fiatal juhokat szeptember hónapban vásárolja be, s a bányókkal együtt a szegényebb földön tartja és répalevéllel neveli fel; május hónapban pedig előbb a megmaradt bányókat, s aztán a kövér juhokat adja el. Vagy ősszel jertoktyókat vásárol, s répával beültetett földön aklezza, hol a répat magok tépik ki, s úgy eszik meg, azután pedig eladásra felhizlalja őket. Jüvedelmük: a 2—3 éves kosok vásárlása is, melyeket répával s főleg a hizlalt káposztával telekelt ki. Október és november hónapban a sovány juhokkal a nyári legelő muradványát éteti, míg ekkor a kövérek már répat vagy káposztát fogyasztanak; február hónapban a répa már megkeményedvén, káposztával váltja fel. Kora tavasszal sem a juhokkal, sem a bányókkal nem érestet szikkaszt, és inkább eladja azok egy részét, hogy a többi jól tarthassa. — Legelőkre vagy puszták földrőre rendszerint május közepén táján hajtja juhait, s a bányókat, vagy a gyapjú miatt tartott sovány juhokat csak középszerű legelőre sorítja, az aklezzást is május hónapban kezdi; különösen káposztát és répa földöken, melyeket aztán június hónapban beültet. Szinte június hónapban osztja el juhait is, a mint azokat hizlalás, szaporítás vagy gyapjú végett akarja tartani. Hogy a gyapjú finom legyen, a juhokat gyakran mossza, fésüli és keféli. — Általában az angol igen megfigyeli a juhok természetét; minthogy például annak úgy a száraz, mint a nedves eledel hosszabb ideig nem ajánlatos, tehát mind a kettőt keverve éteti; nedves idővel a juhokat dombokra és száraz legelőkre, és száraz idővel nedves tájakra hajtja; úgy osztja el a továbbá a nyáját, hogy az erősebb juhok a gyengébbek elől fel ne fájják az eledelt, hanem mindnyája jól táplálkozzék. A nyájnak fejlődése eredetileg a kosoktól függvén, úgy választja meg a házó kos, hogy az két évvel idősebb fénylő fehér gyapjút, és ha lehet iker, második vagy harmadik ivadékbeli, tavasszal ellett és tetésése szerinti ideig szoptatott legyen; 50 db juhra 1 kos számít.

A spanyol juh az afrikaival lett nemeseítve, mert az eredeti spanyol juhok gyapja semmivel sem finomabb mint a német juhé. Hogy az ezen nemeseítés által létrejött faj — merino-vándorló — el ne korcsosuljon, azt a spanyol igen gondosan óvja meg minden vegyüléstől. A közönséges juhokat sohasem viszi el azon tájról, hol azok ellettek, és a téli éjszakákra akolba zárja, míg a nemeseített merino-fajt folyvást szabad ég alatt tartja, és pedig télen La Mancha, Andalusia, Estremadura déli lapályain, nyáron Ó-Castilia, Arragonia hegyes részeiben, hol mindazon növények feltalálhatók, melyek Schweitz bércen tenyésznek. Ha a spanyol juhok nyájával a nyári tartózkodás helyére megérkezik, legelőszőr is annyi sőt ad juhainak, mennyit csak elfogyaszthatnak, az 5 nyári hónapban 1000 juhok 20 mázsát. A kosokat, melyeket mindig külön őriz, június végén ereszt a juhok közé, 100 db-ra 5—6 kos számítva; ez több gyapjút ad, de nem oly finomat, mert egy mázas gyapjút 12 kos vagy 20 juh után szokott várni. A kosoknál a helye-

gezőt szeptember hó közepén táján vízben felolvasztott érest mézzel tejlejt. — Az említett déli lapályokra szeptember végével indul, s mivel közel 100 mérföldnyi utjára 40 nap kell, néha 6—7 mérföldet is hatall napjában, főleg hogy jó legelőt és víznyát találjon. A téli tartózkodás helyén rendszerint azon völgyeket keresi fel, melyekben legtöbb bányát elletti, s e helyeket a szag után a juhok is felismerik. Megerkezés után csakhamar elkezdődik a bányózás; a meddő juhok a gyöngy, a hűsösök és ellés után levők a jobb, a bányók pedig a legjobb legelőt kapják, hogy annál jobban megerősödjének az útra. — Márciusban van a tízes vassali bélyegelés, mely bányóknál az orron vitetik végbe; s ugyanakkor vágatnak el farkukat is; ez az utolsó szinto akkor reszeltetnek el. Áprilisban van az indulás a bércék felé, és a nyáj nyugtalansággal, szökösességgel jelenti ki indulási vágyát. A nyírás kedves időjárás mellett már május 1-én megkezdődik, s 400—500 láb hosszú akolban végezetik. A nyírás alkánt birkák a nyírás előestéjén keletleny, alacsony gúnyókba, úgynevezett izmaktóna záratnak, hol erősen gúnyolgotnak, ut által a gyapjú finomabb és könnyebben nyírhatóvá válik. Nyírás után a gyapjú megmosatik; a juhok pedig más helyre viseltvén megbélyegestetnek; és a csorbák levágására külön választatnak.

Nemzetországban a juhtenyésztés leginkább Szászországban és a másodint tartományban javult az ottani fajnak a mértékfaj által történt nemeseítés által; mi 1765-ben ott oly szépen sikerült, hogy mai nap Szászországban a régi juhok egészen kivénnek, és helyébe lépett a nemeseített, melyek ott alis juhok hívatik. K.F.L.

Politikai szemle.

A képviselőház befejezte a választás novella tárgyalását. Aug. 1-én jutott harmadzeri felolvasás s végkövetési elfogadásra. Midőn az elnök az utolsó paragrafus megszavazása után könnyebbül lélekkel kijelentette, hogy ime a fáradságos küzdelem teljes munká be van végezve; az egész ház, — mintha lidércnyomástól szabadult volna meg, — zajos eljenébe és tapsokba tört ki. — Már július 28-án igen gyors léptekkel haladtak a választási javulást megvitatásában. Küzdelem nem is fordult elő, csak néhány szakasznál kísérlete meg néhány baloldali, részint kisebb, részint nagyobb jelentőségű módosítványával a szerencsét; de a ház többsége a központi bizottság szerkesztet fogadta el a legtöbb helyen. A tárgyalás gyors meneté némileg a 76. szakaszánál akadott meg, mely a nyilvános szavazás kötelező voltát mondja ki, míg ezzel szemben a baloldali szónokok, Tiszta Kálmán kivételével, a titkos szavazás mellett szóltak. — Július 29-én a ház a 76-ik szakasztól a 28-ig jutott. Lényeges vita csak is a nyilvános és titkos szavazás fölött folyt. A nyilvános szavazás mellett nagy háfással beszélt Lipthay Béla báró. A kik utánna szóltak csak igen röviden beszéltak. Szavazásra kerülvén a sor, a többség a kötelező nyilvános szavazás mellett nyilatkozott. A többi szakaszánál alig volt említésre méltó vita, s mindegyik szónok beszédén észrevehető volt a bágyadság és kimerültség. — Július 30-án a ház 97-ik szakaszig jutott el, és a szakaszt, és a következőket is befejezette volna, ha Irányi Dániel a 98-ik

van az, hogy az orthodox zsidók közt, kik a vallásos törvények parancsa folytán fejedelmeket folytatódó fődve tartják, találhatók a legtöbb gődörhajú ember. A hajzat az északon lakóknál szabályosabban dúsabb mint a délieknél; a haj színére nézve azonban az ellenkező áll. Az emberi haj ereje rendkívül. Már Lactantius említi, hogy Róma leányai, midőn a gallok a bethalmon épült várost megszállták a erősen ostromlák, hajukból köteleket készítének, s ezek segítségével vontatták a nehéz dobó eszközöket rondeltetésük helyére; hasonló eseteket Plutarch és más írók is említének. Bartholin (epist. 67) egy oly egyenről tesz említést, ki hosszú kaját egy fél mázsás öléva-hoz kötö s azt fölemelé. Hogy a hajnövekedés gyors, az tudra lévő dolog; mindazonáltal a tapasztalás bizonyítja, hogy ha elérő hosszának bizonyos növekedését, nem nő hosszabbra. Bertold német tudós azt állítja, hogy a haj nyáron át, nappal és a fiatal korban, gyorsabban s jobban nő, mint télen, éjjel s az agykorban; a rövidre nyírt haj előbb nő meg, mint a hosszú, a szőke pedig gyorsabban, mint a barna. Az emberi haj alkotása valódi romeköltve a természet kezében.

Ethésztet lefoglalt. Győrtől pár nap előtt egy szegény ember oly helyen akart megfürdeni a Rábában, a hol ez a mulatság a járókelők miatt meg van tiltva. Midőn már emberünk a vízben volt, oda rohan egy hajdu, hogy a tilalmat átágon merészlőt megbüntesse. Azonnal is foglalta ruháit, mielőtt azonban a lefoglatást tudtára adhatta volna neki, a szerencsétlent a víz elragadta s oda is vészett.

Rothschild egy levele. Egy párisi lap szerint valami újabb Cagliostro ezen ajánlatot tevő Rothschildnak, hogy jutalom 10,000 frankért számbeszámolhat evre nyújtja el élete fonatát. Rothschild erre így felelt: „Uram! Napról napra a legfuresőbb leveleket kapom. Sokan érdeklődnek irántam. Az egyik azt írja, megöl, ha 100,000 frankot nem küldök neki. A másik egy latodik özeiket szerez, ha segítyezem. A harmadik jertzsálemi királylány tesz, ha 100 milliót adok neki. Én mindezekre semmi különbséget sem teszek, és valamennyit arra kérem, hagyjanak békében.”

Elcsent finánczok. A makói kapitány-ságot s napokban arról értesítették, hogy Szeged felől egy hajón dugárukat visznek a városba, pálinkát s más effélék. A finánczok ott várták már a parton, s amint kikötött a hajó, egyszerre beleugrott három. A kurtások (így nevezik ott a dugárusokat)

azonnal elvágta a hajó kötelét, s mentek vissza Szeged felé a finánczokkal, míg a parttól a esendlegények kedvükre fejegették a hajót. Utközben szárazra tettek a finánczokat hanem mire Szegedre értek, a távirala már elvitte birtokot: s ki nem kerülhetett ki, a mi számukra predestinálva volt.

Jósóú Ferde-Almásou (Ugocsa) halálát egy vén asszony s ott hitogotta az emberket, hogy ő jósnő, de különösen a tolvajt ismeri meg mindjárt, akár mily régen lopott is. Ezt leg hamarabb elhitték neki a jegyző, az árendás zsidó, meg egy jómódú gazda. Ezeket tehát felazóllította a vén asszony, számítások öszö meennyit loptak el már tőlök. Az öszeg 120 fortra rugott. Most a tolvajlító asszony egy százat, és 2 db. tízes bankjegyet kért, mi neki átadtván, avval egy szobába zárkozott, azon kijelentéssel, hogy 2 óra hossza előtt senki lábargatni ne merje. A kiszabott idő eltelté után az emberek nem győzvéu már tovább várni, rástörték az ajtót s a banyánuak természetesen hilyt helyét lették. Husz lovas legényt utána küldve megkapták aztán a 4-ik faluban. A pénzből még ekkor csak 4 forint hiányzott.

Az Aetna kitörési kémszól. Cataniaából írják az „Augsb. Alg. Zl.”-nak: „Az Aetna kitörésének ismét előestéjén állunk. Május óta Europa legnagyobb tűzhányója szokatlan tevékenységben van, miután 5 évig szünetelt volna.” Silvestri tanár buzgón tanulmányozza a tűzhányót jelenlegi állapotában s csaknem bizonyosnak állítja, hogy a készülő kitörés igen erős lesz.

Érdekes pör áll most a berlini törvényszék előtt. A tényálladék a következő: egy odaváló gyárigazgatónak, ki typhusban betegedett meg, az orvosok vérbeömlesztést tanácsoltak: mire az igazgató azon gyárban alkalmazott fiatal munkást rávett a szűksége vér quantum oda adására s ezért neki állítólag 100 tallert ígért. A vérbeömlesztési operatio végrehajtott ugyan, de nem használt semmit, mert az igazgató még is meghalt. Miután az elhunyt igazgató örökösei csak 10 tallert fizettek az illető munkásnak a vérvesztéséért, s munkás a megígért öszeg többi részéért pört indított. — Most kíváncsian várják, mi lesz vége a pörnek.

Egy roppant nagy lábú uri ember fénymázoltatta eszimat nem rég Berlinben egy nyilvános eszimatizáló helyen. Mindkét eszima az illető ur lábán volt. Így ment a tisztítás. Az egyik eszimat már kifényesítvén a szolgál, így adá értékre az urnak, hogy már most tartsa oda a másik lábát. „Kérem alásan, eserdéljon waggont.”

A pinczér szaladt a haragos ur parancsát teljesíteni s egy pillanat alatt kezében a négy csésze levestel tért vissza, midőn azonban a csészéket az asztalra helyezné, Stuczli a lábai közé keveredett s ennek következtében a pinczér olyat botlott, hogy mind a négy csészének tartalma Reichmanné asszony vadgalambszin s ujdontaj helyemruhájára ömlött.

Mátyás ur öszeszidta — — — Minnieket miért hozta magával Stuczlit, az anyagi baj és kellemetlenség okozóját.

Minniekének fájt apja szigorú, könynyezni kezdett, s könynyzése talán sirásba is átment volna, ha meg nem látja azt a fiatal embert, ki a lóronatu kocsi partjára állt, a szivar pipás urat és virágos kalapú asszonyt kiengesztelte s a ki most egy hozzájuk közeli asztalnál foglalt helyet.

Ebéd után, — mely alatt a fiatal ember folyton Minniekére, s ez viszont a fiatal emberre nem egyszer s haszasan nézett, — Friczike az erdőbe ment madarászni, Reichmann, a felesége és Minnieke pedig a kuglizást nézték; s közben Stuczli éppen azon pillanatban talált a kéglő pályára ugrani, midőn egy timár legény herculesi erővel lökött, golyója Stuczli egyik lábát ketté törté.

Minnieke elájult, s midőn magához tért, a fiatal ember maga mellett s általa Stuczli törött lábát bekötözni látta.

— Közösöm, nagyon közösöm, rebegé Minnieke, s oly hűrösen, mélyen tekintett a fiatal embernek szemébe „mint csillag a csendes tó vizébe.”

A fiatal ember tava, vagy jobban mondva szive, akkor már alig ha volt esendes, minthogy Minnieke nézésének hatása alatt alig tudta e szavakat is „ah kérem, oh kérem!” odadagolni, később azonban megjött a bátorsága s kérte Minniekét, a kedves mamát és papát, engednék meg, hogy Stuczlit, karjaiban s vihessz haza.

Megengedték neki, s egyszermind kérészlődtek a visszamenetelre.

Az első hívott pinczér számolt s a kontó — beleszámítva az eltört szék árát is — öt forint körül járt; Reichmann elővette pénztárcáját csak három forint volt benne, s sohasem szokott magával vinni sok pénzt, legfeljebb annyit, mennyit husz év óta minden vasár és ünnepe nap visz magával, öt forintot, s ez öszeg ma is elég lett volna, ha „az az átkozott Stuczli — — — szivar pipa, — — — szalmonkalap — — — és rozsz szék esete közé nem jö.

Nagy zavarban volt Reichmann, hogy nincs elegendő pénze s zavarát még fokozta a pinczér az által, hogy egy sokat mondó pillantást vetett Reichmann órájának kerékkötő nagyáru arany lánczára.

Zavarából kimentette fiatal emberünk, kölcsönözöte neki a hiányzó két forintot.

A lóronatu kocsi ez ottal fiatal emberünk kérelmére, — melyet egy kis boraválóval támogatott, — a conductenrak nem volt kifogása Stuczli ellen, s Reichmannék minden újabb baj és kellemetlenség nélkül értek haza, hol Mátyás ur a kölcsönt azonnal vissza akarta fizetni emberünknek, ez azonban kérte urambá-

Postarablás. A Zágráb és Verborecz közt — kötelekedő szekerpostás — mint az „Agr. Zeitung” jelenti jul. 29-én délután kiraboltatott, s annak kocsija, 4 gyermek anyja megöletett. Mint a növezett lap említi, a zágrábi adóhivatalnak egy küldeménye 10,000 fittal, s még egyéb pénzküldemény is a rablók martaléka lett. A vizsgálat folyamatban van.

Petroleumforrás találtak Kukulú vármegyében, a k. sárosi határon ugyanis az ugynevezett „Eld.áb.” és „Zógoláb” nevű földokon a salubeliektől már régóta ismert s általuk „égi föld” nek nevezett föld van, a melyet ők meggyújtottak, s amla tengerit, bargonyát stb. főztek. — A dolog felől előbb azt hitték, hogy itt is, mint Buzánu kéuhydrogen gáz fordul elő: az újabb uymozások azonban kideríték, hogy ott petroleum forrás van. A területet az oda való birtokosoktól már ki is vette egy moldva tőkepenzes.

Hírek.

A „b. gyarmati polgári önmegélynő egyesület”-nek f. 1874. évi augusztus hó 30-án délelőtti 9 órakor, a b. gyarmati városbáz öléstermében tartandó rendes közgyűlésének tárgyai: Az évi üzletjelentés. A zárszámla és mérleg végleges vizsgálata. A választmány vagy tagok által alapozhatóságú elölterjesztett javaslatok. Az egyik igazgatónak általános és az igazgató választmány egy harmadának és ellenőrző bizottmány felének viszonzlagos szótöbbséggel megválasztása. A számvizsgáló bizottmányok viszonzlagos szótöbbséggel megválasztása. Az alapszabályok módosítása tárgyában leérkezett minisiteri leiratnak tárgyalása. A tagok által tett indítványok a közgyűlésen csak akkor tárgyalandók ha irába foglalva a közgyűlés előtt legalább 15 nappal az elnökségnek benyújtottak s ha a közgyűlésen az indítványozón kívül legalább is 10 szavazatképes tag az indítvány tárgyalását kívánja. Azon részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni óhajtik, részvény igazolványaikat az intézet hivatal-belyiségén B. Gyarmaton, augusztus 15-ig délelőtti órákban eliamervény mellett letéteményezzék.

A helybéli távirtdahivatalban július hóban feladatott 18 állami, 377 magán és 5 távirtdaszolgálati sürgöny, vagyis öszesen 400; érkezett 14 állami, 349 magán, 69 távirtdaszolgálati, öszesen 422 sürgöny, ebből helyben kézbesítettet 334, postával továbbított 9, küldönczezel 20, — a július

havi sürgönyforgalomban tehát 822 színtot tesz, mely 314 frt. 75 krt. jövedelmezett.

A sziráki járás öszes néptanító és körjegyzői a megyei tanfelügyelő ur által jul. 29-ko Szirákra hivattak egybe, a törvényhozás által behozott új mértéknemek ismertetése céljából. Bizonyára voltak többen a bobivottak között, kik már ösporgalmuk folytán sajátíták el az e téren tudni valókat, de ezokuk sem volt önk megbáunni, hogy megjelentek, Chikau Mihály tanfelügyelői tollnok urnak szakértő és tanulságon előadását meghallgatható. Mindenekelőtt a gyengébbek érdekében röviden kifejté a tizedes rendszer, megmagyarázó a tizedes törtokról tudni valókat, s ezek végeztével mutatá be az új különböző mértéknemeket, minden eggyessel gyakorlati mérésöket is tevén. Hogy napunk még emlékezetesebb legyen, Wollner Mór sziráki tanító több növendékével igen sikerült gyakorlati tanítást tartott ugyancsak e mérték namekkel. A méterrendszerhez tartozó eszközök, melyek Bopp stuttigardi tanár készítményei, tanfelügyelő urnak ínlékedéséből a vanyarcai ev. iskola számára ajándékozattak. Tanfelügyelő ur ö nagyságának, Chikau Mihály és Wollner Mór uraknak hálás köszönetet mond a járás tanító uerében és megbízásától Ö s z t r o s k a L. a j o s vanyarcai tanító. — E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy B. Gyarmaton a megyeház kistermében s hó 5-én ugyan-csak Chikau Mihály szép számu közönség előtt tartott előadást az új mértékrendszerről.

Szücszeink a jövő hétre, a következő darabokat tuzték ki: Vasárnap augusztus 9-én „Ripacsos Pista dolmánya,” legújabb énekes népsziumú Rákosi Jenőtől. Kodden augusztus 11-én Petőfi hósi halálának negyed százados ünnepe és születési háza megvétel költségeinek fedezésére: „1848 diki bonvéd táborozás, vagy a martini táblabíró,” népsziumú Eszaky Károlytól. Szombaton a színház zárva marad Ördög pilálai előkésztetel miatt. Szombaton augusztus 15-én „Ördög pilálai,” vagy látrányosság. Vasárnap augusztus 16-án utolsó előadás: „Betyár kendője.”

Gabnaárak.

B. Gyarmati városában 1874. évi auguszt. 7-én tartott heti vásár alkalmával: 1 poz. mérő Tisztahaza 5 frt — kr., 5 frt 20 kr. Itos 3 frt. 40 kr., 3 frt. 60 kr. Árpa 2 frt. 60 kr., 2 frt. 80 kr. Zab 2 frt. 20 kr., 2 frt. 40 kr. Kukoricza 5 frt. — kr.

Felölös szerkesztő:
Harmos Gábor.

tyámat, engedné meg, hogy másnap jöhes sen el azért.

És Minnieke — oly hévvel pártolta Kiss ur kérelmét, hogy az — — — másnap arra kérte nrambátyámat, akkor fizessz vissza a két forintot, ha majd tizedszer vagy huszadszor jön el házukhoz, s midőn is a kölesön kamatai fejében aligha nem Minnieke kezét fogja kérni és elnyerni.

S—r J—t.

TYPUSOK.

— Irta Horváth Dunó. —

(Folytatás.)

Az ember szükségleteknek alávetett, szabad és felelős, társas és tökéletesedhető lény. — Ezen élet és lélektani definitió magában foglalja mindazt, ami az ember testi és szellemi megélhetésének feltétele. — Aki ezen szempontokból tekint az embert, az az emberi eszelekvények megbirálásában nem lesz túlszigorú; inkább ezen eszelekvények származási alapokaira lesz figyelemmel, és sokszor kiengesztelődik azon hűtöttekkel, melyek az ember életföltétele miatt követelttek el. —

Hogy mi is méltayosak legytünk typanink megbirásában, jöjünk tisztába közelebből az emberi lény eme definitiójával.

Az ember szükségleteknek van alávetve. A szükséglet mintegy alapja természetünknek. Nélküle hajos volna bármely érző lény életét megérteni. A szükséglet kétségtől nyomasztó kényszer, de azért senki sem fogja tagadni, hogy a szükségletek sokasága

egyszermind a nem felsőbbségének jelenidegyik annál többet élvez és tűr, amennyivel felebb emelkedik a lények sorozatában, az az, amennyivel tökéletesebben él. Az állatnak több a szükséglete, mint a növénynek, a lónak több mint a csigának. Az emberek között is a miveltebb többfélélt kíván, mint a vadon fia. Ezen szükségletek melyek az ember hármias rendeltetésének felelnek meg, ki akarnak elégtettetni. Azért bátran lehet állítani, hogy a szükségletek azon szenvedések által, melyek ki nem elégtettetésüket kísérik, és a jólét reménye által, mely kielégítettésüket követi, nélkülözhetlen serkentői az emberi tevékenységnek.

A személyes érdeket szinte a szükség szüli. Némely bölcsész mint Bentham minden eszelekvény vezéreszméjét csupán ebben köreste. A személyes érdektől azonban megkülönböztetö az önzés. Az első a szerves lényektől elválaszthatlan ösztön, az embernél, valami magasabb jellemzés ölli a megfontolásnak, erkölcsiégek söt kötelezettségnek, melyet a vallás elítélvén az elcsüggedést és üngyilkosságot, szentesített, midőn a reménytel tevő azon három nagy erkölcs egyikéért, melyet buzgón ajánl. Személyes érdek nélkül nincs sem erkölcsi hatáskör, sem előrelátás, sem munka, sem megtakarítás, sem fölfedezés; s mivelődés nélkül megakad, s maga az élet is megaszunik. Az önzés másokat áldoz föl önmagának, s az embereket eltávolítja egymástól.

(Folyt. köv.)

Hirdetések.

Nagy értékű a gazdákra.

CSEPLŐGÉPEK. Egyike a legértékesebb találmányoknak a mezei gazdákra, azon cseplőgép, mely két ember által hajtva egy óra alatt annyit csépel, mint három cséplő egész napon át. Minden gabnanemet egyenlő jól csépel, hogy egyetlen mag sem marad a szalmában, de egyetlen sem zuzatik össze. Megrendelési ár 130 frt. a vasúti állomásig ingyen szállítva. Németországban ezrivel van a gép elterjedve, de a környéken már számos találattik. Megrendelések **Ph. Mayfart és társa** jó hitellű céghez a Majna melletti Frankfurtban levél útján is eszközölhetők.

Megtakarítható és gyári áron kapható **ANINGER** testvéreknél **B.-Gyarmaton.**

Előleges színházi jelentés.

B.-gyarmati színikörben SZUPER KÁROLY színtársulata által szombaton augusztus hó 15-én utolsó előtti előadásul felemelt helyárakkal itt először adatik:

ÖRDÖG PILULAI.

Nagy látványos, tüneményes bohózat 3 felvonásban, 12 képletben, énekekkel tánczsal, s több mint 20 meglepő változatokkal, új díszlet- és jelmezekkel. Írták Lolus, Aicet Bourgois és Laurent, francziából fordította Tarnai Pál. Az énekrészeket szerzették Offenbach, Crooc, Cheri és Ama d' Artus. Az új díszleteket festette Nagy Iván egyházi festész, a gépezeteket készítette Nagy Gábor.

AZ ELŐFORDULÓ TÜNEMÉNYEK:

1. Bűvés-gyógytár.	13. A bohóság istennője.
2. Egy vőlegény, ki pulykává változik.	14. Egy bűvés löcse, mely ledobja a rajtaülőket.
3. Magloir orra ugorka-nagyságra nő.	15. A bohóság kertje, melyben két idegenről letűnik az öltözék.
4. A kocsmaeségér megissza a vendégek borát.	16. 1111 éves hajadon.
5. A házak egy oldalról a másikra ugrálnak.	17. A vasut szétrobbanása.
6. A bűvés utmutató lelő egy utazót.	18. A patikárius teste darabokra szakad.
7. Egy szikla, mely rózsalugossá változik.	19. Borbélyműhely, melyben egy vendégnek haja helyett fejét vágják le.
8. Egy hatalmas püszeszentőszér.	20. A patikárius teste összerakotván és egy hatalmas szer által újra életet nyer.
9. A boszorkány barlang.	21. A boszorkány fűrtje mint talizmány.
10. Az óriási gyertya.	22. Egy asztal, mely szaporodik.
11. A halhatatlan boszorkány karddal keresztül szarutik.	23. A patikárius egy medve gyomrában.
12. Az emberiség réme, — mely tüzet hány.	24. A vén boszorkány szép s ifjúvá változik.

Végül: HEGYEN VÖLGYÖN LAKODALOM, vagy: BACCHUS ÜNNEPE.

Helyek ára: I. rendű zártszék 1 frt. II. rendű zártszék 80 kr. Földszint 60 kr. Katona- és gyermekjegy földszintre 30 kr. Karzati zártszék 40 kr. Karzat 30. kr.

Jegyek előre megrendelhetők mai naptól fogva a színházi irodában, az előadás estéjén pedig a pénztárnál.

Az esztergomi érsekség tulajdonát képező főlek-püspöki földbirtok, mely 28 hold szántóföld és 280 hold erdőből áll, 1874-ik évi Szent-Mihály naptól további 3 évre haszonbérbe adatik, s e czélból a nyilvános árverés folyó évi szeptember hó 3-án délelőtti órákban a helyszínén fog megtartatni a közelebbi feltételek Dejtáron a tisztartói irodában bármikor megtekinthetők.

Dejtáron 1874. augusztus 1-én.

Szilárd János,

úttartó.

A szécsény-kovácsi közbirtokosság tulajdonát képező koplakó nevezetű vendégfogadó az ahhoz tartozó állás, istálló, föld és legelővel, továbbá az ottani és helységbeni bormérési joggal folyó octóber hó 1-től három évre haszonbérbe adandó; a bérleni szándékozók fentnevezett vendégfogóban szeptember hó 1-én reggeli 10 órakor tartandó árverésre ezennel meghivatnak.

Kacs Kovics Gyula,

közbirtokossági felügyelő.

Az esztergomi érsekség tulajdonát képező s a vadkerti 38-ik számú hiteltelkéskönyv 5-ik sor, 352-ik ház és helyrajzi száma alatt annak nevére kebeleztetett vadkerti boltlak és házi kert örök áron eladatni szándékolotván, az ez érdemű 300 frt. bánatpénzzel ellátott ajánlatok Dejtáron a tisztartói irodában f. évi augusztus hó 17-ig bezárólag elfogadtatnak, s ugyanott a becsár és vételi feltételek bármikor megtekinthetők.

Szilárd János,

primárius úttartó.